

A felnőttkori hipertónia gondozásának szakmai értékelése a felnőtt háziorvosi ellátás vonatkozásában

VARGA BEATRIX

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI-JÁRVÁNYÜGYI FELÜGYELŐ

BFKH II. KERÜLETI HIVATALA NÉPEGÉSZSÉGÜGYI OSZTÁLY

1. Témaválasztás

- ▶ Hipertónia → elsődleges magasvérnyomás
- ▶ Szív- és érrendszeri betegségek: 17 millió haláleset/év¹
- ▶ Magasvérnyomás szövődményei: 9,4 millió haláleset/év¹
- ▶ Hipertóniás betegek száma hazánkban kb.: 3-3,5 millió²
- ▶ Felismerés és gondozás szintje: háziorvosi ellátás
- ▶ Háttérokok felderítése, visszaszorítás

(Forrás: 1. World Health Organization, 2013. A global brief on hypertension, Switzerland

2. Barna, I., 2014. Aktualitások a magasvérnyomás-betegség diagnosztikájában és kezelésében. Magyar Tudomány, 175(12), pp. 1472-1482.)

2. Szakmai irányelv - ajánlás

► 18/2013. (III. 5.) EMMI rendelet:

- 1. § **a) egészségügyi szakmai irányelv:** olyan szisztematikusan kifejlesztett **ajánlóssorozat**, amely meghatározott ellátási körülmények között az ellátandók jól körülhatárolt körére vonatkozik, ajánlásai jól azonosíthatók, **tudományos bizonyítékokra**, illetve valamennyi érintett szakterület szakértőinek véleményére támaszkodva, a betegek szempontjainak figyelembevételével az ellátók és ellátandók adott egészségügyi ellátással kapcsolatos megfelelő döntéseit segíti elő;
- 2. § (2) Az a dokumentum minősül a hazai ellátó környezetre érvényes egészségügyi szakmai irányelvnek, amely az **e rendeletben meghatározott eljárásrend alapján került kidolgozásra és jóváhagyásra, és amely az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában megjelenik.**

3. Szakmai irányelv – helyi szakmai protokoll

- ▶ **1. §. k) ajánlás:** az egészségügyi szakmai irányelven belül konkrét **javaslat az irányelv hatókörébe tartozó adott lépésre.**
- ▶ **2. §. (5) A helyi szakmai ellátást szabályozó dokumentumok az adott témakörben érvényes egészségügyi szakmai irányelvek gyakorlati alkalmazását segítik,** azokkal együtt érvényesek, azokat nem helyettesítik. Amennyiben a témában van érvényes egészségügyi szakmai irányelv, a helyi szakmai ellátást szabályozó dokumentumok az egészségügyi szakmai irányelv ajánlásainak az adott egészségügyi szolgáltató helyi gyakorlatában való megvalósításának módjáról és a helyi körülmények között meghatározott lépéseiről nyújtanak egyértelmű információt az adott tevékenységet közvetlenül végző ellátók számára.

4. Módszerek, a kiválasztott praxisok

- ▶ Magyar Hypertonia Társaság: *A hypertoniabetegség ellátásának irányelvei* (11. kiadás, 2018)
- ▶ Munkacsoport felállítása
- ▶ 1021-es nyilvántartási számú, „Jelentés a háziorvosok és házi gyermekorvosok tevékenységéről” KSH jelentés (2017)
- ▶ Praxis I.: 1709 fő, Praxis II.: 1566 fő praxislétszám
- ▶ Magasvérnyomás betegségek (BNO I10-I15):
 - ▶ Praxis I.: 628 fő, Praxis II.: 594 fő

5. Adatgyűjtés

- ▶ **MÓDSZER:**
- ▶ Adatforrás: medikai rendszerek, retrospektív adatgyűjtés
- ▶ Vizsgált populáció meghatározása
 - ▶ BNO kód (I10H0) + elmúlt 3 hónapban megjelenés
 - ▶ ABC sorrendben, sorszám + születési dátum
 - ▶ Elhunytak, és helyettesítés miatt ellátottak
 - ▶ Minden 10. beteg (vagy a soron következő)
 - ▶ Nehézségek: adatforrás megbízhatósága
 - ▶ Praxis I.: 59 fő, Praxis II.: 36 fő

Kritériumok teljesülését összehasonlító táblázat				
		Teljesült (%)		Elvárt (%)
Kritérium	Meghatározás	Praxis I.	Praxis II.	
1. kritérium	3 hónap alatt legalább 1-szer történjen rendelői vérnyomásmérés.	72,9	22,2	100
2. kritérium	Az otthoni vérnyomásmérés megtörténtét dokumentálni kell.	8,5	11,1	100
3. kritérium	A vérnyomás ellenőrzésének időpontját, gyakoriságát és módját előre rögzíteni kell.	1,7	0	100
4. kritérium	Minden esetben kell rögzíteni a vérnyomás szisztolés és diasztolés értékét, valamint a pulzust is.	42,4	0	100
5. kritérium	A magasvérnyomás-betegség jól kontrollált, ha az utolsó 3 mérés eredménye 140/90 Hgmm alatt van	40,7	0	70
6. kritérium	A betegdokumentációban a testsúllynak, testmagasságnak, BMI értéknek szerepelnie kell.	81,4	0	100
7. kritérium	A magasvérnyomás kezelésére felírt gyógyszerek és azok dózisa rögzítésre kerültek	100	100	100
8. kritérium	Tájékoztatás a nem gyógyszeres kezelés lehetőségeiről (csökkent sóbevitel, fizikai aktivitás növelés, dohányzás elkerülése, alkoholfogyasztás csökkentése, zöldségek, gyümölcsök, magvak, halak fogyasztásának növelése)	0	5,6	70

6. Eredmények

7. Következtetések, javaslatok

- ▶ Érvényes, a hipertóniás betegek háziorvosi gondozásának szakmai feltételeit meghatározó szakmai irányelv
- ▶ Törzskartonkötelező tartalmi elemei
- ▶ Egységes betegnyilvántartó programok
- ▶ Szakmai irányelvek fejlesztése
- ▶ Jogszabályi környezet
- ▶ Medikai rendszerek kötelező modulokkal

8. Visszacsatolás

- ▶ Eredmények ismertetése
- ▶ Visszajelzések:
 - ▶ „Sok kérdést, problémát felvet, amivel érdemes foglalkozni.”
 - ▶ „A minőségbiztosítási hiányosságok informatikai fejlesztésekkel nagyrészt pótolhatóak lennének, az emberi hozzáállásbeli és szakmai részek kevésbé problémásak szerintem.”
 - ▶ „Kicsit “lecke” is a dokumentációt illetően (így hosszmetzetében még nem igazán láttam a kartonokat)”

Köszönöm a figyelmet!